

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Kühna a členů JUDr. Miroslavy Jirmanové, JUDr. Petry Janouškové, Mgr. Vojtěcha Jaroše, JUDr. Ireny Schejbalové a JUDr. Hany Šajnerové, o návrhu **předsedy kontrolní komise Exekutorské komory ČR** ze dne 15. června 2016 na zahájení kárného řízení proti kárně obviněné **Mgr. Z. S.**, soudní exekutorce, Exekutorský úřad Praha 6, se sídlem Bělohorská 270/17, Praha 6 - Břevnov, zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Bubeníčкова 502/42, Brno, při ústním jednání konaném dne 23. května 2017,

t a k t o :

Mgr. Z. S.,
soudní exekutorka,
Exekutorský úřad Praha 6, se sídlem Bělohorská 270/17, Praha 6 – Břevnov

I. se z p r o š ť u j e,

podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, návrhu, jímž jí bylo kladeno za vinu, že

- a) jako soudní exekutorka činila v období od svého přeložení do obvodu Obvodního soudu pro Prahu 6 ke dni 15. června 2013 nejméně do dne kontroly 8. listopadu 2013 v exekučních řízeních, v nichž byl pověřen vedením exekuce soudní exekutor JUDr. J. G., tč. Exekutorský úřad Sokolov, úkony exekuční činnosti, aniž by k provádění takových úkonů byla pověřena exekučním soudem, neboť tohoto skutku se kárně obviněná nedopustila;
- b) jako soudní exekutorka, vůči které byl dne 8. listopadu 2013 v rámci kontroly v exekutorském úřadě vykonáván dohled podle § 7 odst. 5 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), členům kontrolní skupiny z řad Exekutorské komory České republiky nepředložila vyžádané spisy, neboť tohoto skutku se kárně obviněná nedopustila;
- c) zaměstnanci soudní exekutorky v exekučním řízení sp. zn. 180 Ex 863/13 přijali od třetí osoby částku ve výši 22 437 Kč hrazenou pod nátlakem spočívajícím v hrozbě odvozu sepsaných movitých věcí, neboť tohoto skutku se kárně obviněná nedopustila;
- d) jakožto soudní exekutorka v exekučním řízení sp. zn. 180 Ex 10611/14 vydala usnesení o ceně č. j. 180 Ex 10611/14-18 na základě znaleckých posudků nereflktujících faktický stav nemovité věci a současně aniž by přistoupila k ohledání nemovité věci, neboť tohoto skutku se kárně obviněná nedopustila;

- e) v rámci exekuce vedené pod sp. zn. 180 Ex 1124/08 způsobila svým nesprávným postupem průtahy, a to v období od 3. února 2014, kdy jí bylo doručeno odvolání účastníka řízení proti rozvrhovému usnesení č. j. 180 Ex 1124/08-95, až do 13. ledna 2015, kdy bylo Krajskému soudu v Brně postoupeno odvolání včetně kompletního exekučního spisu, a že byla v řízení sp. zn. 180 Ex 4815/11 zcela nečinná v období od 15. června 2013 do 27. listopadu 2014, kdy bylo povinnému zasláno aktuální vyčíslení vymáhaného nároku, neboť uvedené skutky nejsou kárným proviněním;
- f) jako soudní exekutorka, vůči které byl dne 8. listopadu 2013 v rámci kontroly v exekutorském úřadě vykonáván dohled podle § 7 odst. 5 exekučního řádu, předložila členům kontrolní skupiny z řad Exekutorské komory České republiky elektronický spis sp. zn. 180 (025) EX 882/11, který obsahoval padělaný či podstatně změněný dokument - návrh na změnu exekutora, vytvořený a založený do spisů teprve v průběhu kontroly s úmyslem, aby ho bylo užito jako pravého návrhu, neboť tento skutek se nepodařilo prokázat;

II. j e v i n n a , ž e

- a) jako soudní exekutorka, vůči které byl dne 8. listopadu 2013 v rámci kontroly v exekutorském úřadě vykonáván dohled podle § 7 odst. 5 exekučního řádu, členům kontrolní skupiny z řad Exekutorské komory České republiky nepředložila pracovní smlouvy zaměstnanců ani neposkytla kopie těchto smluv,

t e d y

závažně porušila povinnosti exekutora stanovené § 7 odst. 4 písm. a) exekučního řádu, ve znění do 31. 8. 2015, ve spojení s § 7 odst. 5 věta druhá exekučního řádu

t í m s p á c h a l a

- závažný kárný delikt exekutora podle § 116 odst. 3 písm. a) exekučního řádu;
- b) jako soudní exekutorka, vůči které byl dne 8. listopadu 2013 v rámci kontroly v exekutorském úřadě vykonáván dohled podle § 7 odst. 5 exekučního řádu, předložila členům kontrolní skupiny z řad Exekutorské komory České republiky spisy sp. zn. 180 (025) EX 729/10, 15127/10, 938/10, 1353/11, 1771/12, 4818/10, 9449/10, 13142/12, 13300/10, 13548/10, 15363/11, 16613/11, 19766/09, 22670/11, které obsahovaly padělané či podstatně změněné dokumenty - návrhy na změnu exekutora; tyto dokumenty byly vytvořeny a založeny do spisů teprve v průběhu kontroly s úmyslem, aby jich bylo užito jako pravých,

t e d y

závažně porušila povinnosti exekutora dle § 2 odst. 2 exekučního řádu,

pokračování

t í m s p á c h a l a

závažný kárný delikt exekutora podle § 116 odst. 3 písm. a) exekučního řádu.

- c) jakožto soudní exekutorka pověřená vedením exekuce sp. zn. 180 Ex 82/14 vyklizením bytu č. X na adrese X, nevyrozuměla povinného s patnáctidenním předstihem o termínu vyklizení, vyklizení bylo provedeno dne 1.7.2014, vyrozumění o termínu vyklizení bylo povinnému doručeno fikcí v přesně nezjištěnou dobu, ne však dříve než 23. 6. 2014, přičemž zaměstnanci soudní exekutorky v témže řízení zničili vyklizené movité věci, ačkoliv nebyly splněné zákonné podmínky takový postup umožňující, zejména se nejednalo o věci zcela zjevně bezcenné, o zničení věcí soudní exekutorka žádným formálním způsobem nerozhodla, ani o zničení věcí povinného s předstihem nevyrozuměla, přičemž následně jednání svých zaměstnanců označila za správné,

t e d y

porušila povinnosti exekutora dle § 340 odst. 2 a § 341 odst. 3 a 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 46 odst. 1 exekučního řádu,

t í m s p á c h a l a

kárný delikt exekutora podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

- III. Za uvedené delikty uložil kárný senát podle § 116 odst. 9 exekučního řádu

p o k u t u v e v ý š i 200.000 Kč.

Tato pokuta je splatná do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, variabilní symbol: 14012016.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 15. 6. 2016 došla Nejvyššímu správnímu soudu kárná žaloba podaná kárným žalobcem, předsedou kontrolní komise Exekutorské komory ČR. Kárný žalobce podal žalobu proti soudní exekutorce Mgr. Z. S. (dále též jen „kárně obviněná“ nebo „soudní exekutorka“). Kárný žalobce viní soudní exekutorku mj. z toho, že po svém přeložení

z Exekutorského úřadu Sokolov na Exekutorský úřad Praha 6 od června 2013 nejméně do listopadu 2013 vedla nezákonně exekuce ve věcech, v nichž byl pověřen vedením exekuce soudní exekutor JUDr. J. G.; během kontroly nepředložila členům kontrolní skupiny z řad Exekutorské komory ČR požadované dokumenty; některé dokumenty v předložených spisech zfalšovala a dopustila se i některých dalších hrubých pochybení v souvislosti s prováděnými exekucemi. Kárný žalobce původně navrhoval posoudit jednání exekutorky jako závažný kárný delikt ve smyslu § 116 odst. 3 písm. a) exekučního řádu. Současně navrhoval uložit kárné opatření přinejmenším ve formě pokuty v polovině zákonné sazby. Později během jednání kárného senátu dne 23. 5. 2017 s ohledem na dobu, která uplynula od spáchání kárných deliktů, kárný žalobce navrhoval uložení sankce dle uvážení kárného senátu.

[2] Kárně obviněná ve svém obsáhlém vyjádření popřela, že by se dopustila jakéhokoliv kárného deliktu. Detaily jednotlivých žalovaných skutků a vyjádření kárně obviněné budou uvedeny níže v části III.

II. Splnění předpokladů pro věcné projednání

[3] Kárný senát nejprve zkoumal, zda kárná žaloba splňuje předpoklady pro její věcné projednání. Dospěl k závěru, že byla podána osobou k tomu oprávněnou, obsahuje stanovené náležitosti a byla podána ve lhůtě stanovené v § 117 odst. 3 exekučního řádu.

[4] Kárná žaloba tedy splňuje předpoklady pro její věcné projednání.

III. Ústní jednání a posouzení věci kárným soudem

III.A. Ústní jednání a omluvy kárně obviněné z prvního dne jednání

[5] Ve věci proběhla celkem dvě ústní jednání, a to dne 8. 11. 2016 a 23. 5. 2017.

[6] Kárně obviněná se z jednání dne 8. 11. 2016 opakovaně omlouvala. V podání ze dne 3. 11. 2016 uvedla, že utrpěla úraz se zlomeninou kotníku. Zranění ji znemožňuje účast u jednání, neboť ji omezuje v pohyblivosti. Současně uvedla, že je v sedmém měsíci těhotenství. Doba ukončení pracovní neschopnosti více méně odpovídala plánovanému porodu. K tomu doložila i zprávu o ambulantním vyšetření. Tuto omluvu předseda kárného senátu neuznal. Upozornil, že soudní místnost v budově Nejvyššího správního soudu je bezbariérová a nachází se v přízemí. Během jednání nemusí kárně obviněná vstávat, proto ji nebude zlomenina kotníku nijak omezovat. Na to reagovala kárně obviněná 4. 11. 2016 s tím, že problém není samotné jednání v budově Nejvyššího správního soudu, ale doprava z Prahy do Brna v úterní špičce. Obviněná nemůže cestovat v osobním vozidle po dálnici, sanitku pro tento případ získat nemůže. Ani toto doplnění omluvy předseda kárného senátu neuznal. Upozornil, že mezi Brnem a Prahou existuje ne toliko dálnice, ale rovněž pohodlné vlakové spojení. Na jednání mohla samozřejmě exekutorka dojet i s předstihem, přespát pro tento účel mohla v některém z brněnských hotelů. Během jednání by pak vyšel kárný senát exekutorce maximálně vstříc, třebas i

pokračování

větším počtem přestávek. Kárně obviněná na to reagovala v pořadí již třetím podáním dne 6. 11. 2016, ve kterém argumentovala, že zdravotní stav jí znemožňuje cestovat z Prahy do Brna, což doložila lékařskou zprávou, podle níž je kárně obviněné doporučen „klidový režim s nutností adekvátní léčby“. Zdravotní stav a potřebná léčba neumožňovaly pacientce cestovat na dlouhé vzdálenosti. Proto lékař doporučil „vyvarovat se cestování na delší vzdálenosti, a to minimálně na dobu 6 týdnů od 27. 10. 2016“. Ani tuto omluvu předseda senátu neuznal, a to s tím, že cestu z Prahy do Brna nelze považovat za mimořádně dlouhou ani extrémně zatěžující.

[7] Podle § 17 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, se ústní jednání koná zásadně v přítomnosti navrhovatele a kárně obviněného. *V nepřítomnosti kárně obviněného lze věc projednat pouze tehdy, odmítne-li se před senát dostavit nebo se bez důvodné omluvy nedostaví.* Právě o posledně uvedený případ jde co se týče jednání 8. 11. 2016. Omluva kárně obviněné nemohla být důvodná již jen proto, že argumentovala zraněním, které nečinilo kárně obviněnou imobilní. Navíc v průběhu sedmého měsíce těhotenství není žena omezena v úkonech běžného života. Aby kárný senát považoval omluvu argumentující zdravotním stavem za důvodnou, muselo by z ní být jasné patrné, že byl s ohledem na její konkrétní a jasné specifikovaný závažný zdravotní stav nařízen klid na lůžku bez možnosti vycházek, popřípadě, že zdravotní stav jinak bránil účastnit se jednání (srov. k tomu rozhodnutí ze dne 24. 3. 2015, č. j. 14 Kse 7/2014-54, bod 8, nebo ze dne 15. 9. 2015, č. j. 4 Kse 3/2015-53, bod 8).

[8] Po obdržení omluvy kárný senát obviněnou vždy obratem informoval, že její omluvu nepovažuje za důvodnou. Kárně obviněná měla v každém případě právo, aby její zájmy během jednání zastupoval zvolený zástupce. Této možnosti využila. Kárný senát proto projednal věc dne 8. 11. 2016 v nepřítomnosti kárně obviněné. Druhého jednání dne 23. 5. 2017 se kárně obviněná účastnila. Kárný senát ji přitom vybídl, aby se vyjádřila ke všem důkazům, které byly provedeny během prvního dne jednání (srov. přiměřeně § 214 trestního řádu), a kárně obviněná této možnosti využila. Kárný senát je proto přesvědčen, že postupem shora uvedeným nebyla obviněná nijak zkrácena práva na spravedlivý proces.

[9] Pro pořádek je třeba uvést, že jinak postupoval kárný senát v druhé věci vedené proti kárně obviněné (sp. zn. 14 Kse 2/2016). Jakkoliv dne 8. 11. 2016 i v nepřítomnosti kárně obviněné ústní jednání proběhlo, o měsíc později (12. 12. 2016) vzal stejný kárný senát v potaz pokročilejší těhotenství kárně obviněné (osmý měsíc těhotenství). Proto zvolil s ohledem na zdravotní stav kárně obviněné výjimečný postup a jako místo jednání určil sídlo exekutorského úřadu kárně obviněné, tedy místo mimo sídlo kárného senátu, a to dle přiměřené aplikace § 199 odst. 2 trestního řádu, ve spojení s § 25 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů.

[10] Konečně je třeba uvést, že termín druhého ústního jednání v této věci volil kárný senát s ohledem na porod. Proto jednání proběhlo až bezmála čtyři měsíce po termínu porodu, čímž kárný senát umožnil obviněné plnohodnotné uplatnění práva na obhajobu.

III.B. Žalované skutky, kterých byla kárně obviněná zproštěna

III.B.1. Vedení exekuce bez pověření soudu

[11] Na prvním místě kárný žalobce vytýká kárně obviněné, že jako soudní exekutorka činila v období od svého přeložení do obvodu Obvodního soudu pro Prahu 6 ke dni 15. června 2013 nejméně do dne kontroly 8. listopadu 2013 v exekučních řízeních, v nichž byl pověřen vedením exekuce soudní exekutor JUDr. J. G., tč. Exekutorský úřad Sokolov, úkony exekuční činnosti, aniž by k provádění takových úkonů byla pověřena exekučním soudem.

[12] K tomu kárný žalobce uvádí, že v exekučních řízeních, v nichž byl exekučním soudem pověřen JUDr. G., nemohlo dojít ke změně exekutora analogicky na základě § 15 odst. 5 exekučního zákona. Výčet událostí, které vedou k zániku úřadu, je taxativní a vzájemné přeložení exekutorů tam není uvedeno. Na podporu svých tvrzení kárný žalobce v průběhu řízení doložil několik stanovisek dohledových orgánů, ze kterých vyplývá, že převzetí agendy včetně přechodu spisů není možné. Kárný žalobce podotýká, že se nejedná pouze o problém akademický. Jednotliví účastníci exekučních řízení se postupně začali obracet na dohledové orgány s námitkami proti změně soudního exekutora. Právní názor kárně obviněné je dle žalobce problematický také proto, že v tisících jiných věcí exekutoři, kteří byli přeloženi do jiného exekutorského úřadu, postupovali odlišně. Všichni si dle kárného žalobce vzali s sebou exekuční spisy, ve kterých byli pověřeni k výkonu exekuční činnosti. Kárný žalobce dále uvedl, že žádné ze soudních rozhodnutí či vyjádření dohledových orgánů, kterými kárně obviněná argumentuje, specificky a explicitně neřešilo otázku přeložení. Argumentaci kárně obviněné proto v tomto ohledu označuje za lichou. Podle kárného žalobce je právní názor kárně obviněné extrémní a nepřijatelný a neměl by požívat soudní ochrany.

[13] Kárně obviněná nesouhlasí s tím, že by jednala bez pověření. Dle jejího právního názoru založilo pověření právě rozhodnutí ministra spravedlnosti o vzájemném přeložení. Exekuční řád neobsahuje úpravu přeložení, proto se postupuje analogicky podle § 15 odst. 5 exekučního řádu jako v případě zániku exekutorského úřadu. Smyslem přeložení do exekutorského úřadu s méně rozsáhlou exekuční agendou bylo omezení činnosti JUDr. G. z důvodu jeho zhoršeného zdravotního stavu a zájmu věnovat se osobním a rodinným záležitostem. Záměrem tehdejšího ministra spravedlnosti proto bylo právě to, aby kárně obviněná převzala spisy JUDr. G. a prováděla v nich další exekuční činnost. Kárně obviněná v této souvislosti navrhla, aby soud předvolal jako svědky tehdejšího ministra JUDr. Blažka a prvního náměstka JUDr. V., a aby si vyžádal příslušný správní spis, v jehož rámci byla rozhodnutí o přeložení vydána. Nadto podotýká, že okresní i krajské soudy přijaly ve svých rozhodnutích shodný právní názor, dosud se nesetkala s exekučním soudem, který by její postup po přeložení označil za nesprávný. Proto nesouhlasí s tvrzením kárného žalobce, že její právní názor je excesivním výkladem.

[14] Kárný senát v souladu s tvrzením obou stran z důkazů zjistil, že kárně obviněná, tehdy soudní exekutorka Exekutorského úřadu Sokolov, byla rozhodnutím ministra spravedlnosti JUDr. Pavla Blažka ze dne 24. 4. 2013 přeložena s účinností od 15. 5. 2013 do exekutorského úřadu v obvodu Obvodního soudu pro Prahu 6 (uvolněného přeložením soudního exekutora JUDr. J. G.), a naopak JUDr. J. G., soudní exekutor Exekutorského úřadu Praha 6, byl rozhodnutím téhož ministra ze dne 24. 4. 2013 přeložen s účinností od

pokračování

15. 5. 2013 do exekutorského úřadu v obvodu Okresního soudu Sokolov (uvolněného přeložením kárně obviněné).

[15] Kárně obviněná současně předložila početnou sérii rozhodnutí soudů, které uznaly její pravomoc provádět exekuce, ke kterým byl soudem pověřen původní exekutor v Praze 6 JUDr. G.. Tato judikatura stojí více méně na tom, že kárně obviněná po svém přeložení ze Sokolova do obvodu soudu pro Prahu 6 vskutku mohla vést exekuce, kterými byl soudem pověřen bývalý exekutor Exekutorského úřadu Praha 6 JUDr. G.. Jakkoliv některé soudy tuto skutečnost konstatovaly bez dalšího, a proto je argumentační význam těchto rozhodnutí menší (to platí i o kárně obviněnou tolik zdůrazňovaném usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2014, sp. zn. III. ÚS 837/14), jiné soudy se důsledky přeložení kárně obviněné do obvodu Obvodního soudu pro Prahu 6 zabývaly detailně. Přitom argumentovaly zejména aplikací § 15 odst. 5 exekučního řádu, podle něhož exekutor jmenovaný do exekutorského úřadu, jehož výkon zanikl, převezme neukončené spisy tohoto exekutorského úřadu; účastníky o tom informuje a poučí, že mohou žádat o změnu exekutora (viz např. usnesení Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 17. 9. 2013, č. j. 11 Nc 7778/2009-23, usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 30. 7. 2014, č. j. 17 Co 316/2014-50, usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 1. 6. 2015, sp. zn. 20 Co 568/2014, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2014, č. j. 16 Co 548/2013-24, usnesení Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 4. 11. 2013, č. j. 28 EXE 4282/2010-40). Velmi detailně tímto směrem argumentuje usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 4. 2014, č. j. 10 Co 16/2014-78. Za pozornost stojí rovněž zápis z gremiální porady exekučních soudců v obvodu Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 10. 2013, kde soudci upozorňovali na nejednotnost exekučních soudů v případě přeložení kárně obviněné a JUDr. G., dospěli však k závěru, že na přeložení exekutorů je nutno nahlížet obdobně jako na zánik exekutorského úřadu podle § 15 odst. 5 exekučního řádu.

[16] Kárný senát uznává, že argumenty kárného žalobce, které směřují proti aplikaci § 15 odst. 5 exekučního řádu na nynější věc, jsou velmi přesvědčivé. Kárný senát však musí odolat pokušení sjednocovat svou sankční judikaturou rozhodovací praxi exekučních soudů. Takováto sjednocovací pozice mu nepřísluší. Současně nemůže sankcionovat kárně obviněnou za jednání, které schválila velká část civilních soudů, byť některé jen *de facto*, bez jakýchkoliv právních argumentů.

[17] Jednání kárně obviněné, kterým převzala exekuční spisy na Exekutorském úřadu pro Prahu 6, tak bylo *myslitelným* výkladem exekučního řádu, což je potvrzeno velkou řadou rozhodnutí soudů, které kárnému senátu obviněná předložila. Zda bylo výkladem správným, ponechává kárný senát na další rozhodovací praxi civilních soudů.

[18] Kárný senát poznamenává, že dobrou víru kárně obviněné oslabil její následný postup v průběhu kontroly jejího úřadu - falšování a vytváření žádostí oprávněných, návrhů na změnu exekutora (viz dále část III.C.2.). Počet předložených rozhodnutí civilních soudů, které faktické přebrání spisů kárně obviněnou schválily, je však natolik velký, že ani právě uvedené nemohlo závěry kárného senátu zvrátit.

[19] Pro nadbytečnost kárný senát již neprovedl výslech bývalého ministra spravedlnosti, JUDr. Pavla Blažka, a bývalého prvního náměstka ministra spravedlnosti,

JUDr. V., resp. důkaz předložením kompletního spisu ve věci přeložení kárně obviněné ze Sokolova do Prahy 6.

III.B.2. Nepředložení vyžádaných exekutorských spisů

[20] Další skutek, pro který je kárně obviněná žalována, spočívá v tom, že jako soudní exekutorka, vůči které byl dne 8. 11. 2013 v rámci kontroly v exekutorském úřadě vykonáván dohled, členům kontrolní skupiny z řad Exekutorské komory nepředložila vyžádané spisy. Kárný žalobce konkrétně vyjmenovává spisy, které exekutorka nepředložila a upozorňuje, že je nepředložila nejen v průběhu kontroly, ale ani následně.

[21] Obrana kárně obviněné spočívá v tom, že na předložení dalších spisů již kontrolující netrvali. Podle exekutorky prý kontrolní skupina sama od požadavků na předložení dalších spisů upustila se slovy, „že jim to takto stačí“.

[22] Kárný senát souhlasí s kárným žalobcem, že oprávněné osoby při výkonu kontrolní činnosti mohou nahlížet do jednotlivých spisů a požadovat přístup do všech prostředků, kde jsou spisy exekutora vedeny. Tato pravomoc plyne jednoznačně již z exekučního řádu. Podle § 7 odst. 3 písm. b) exekučního řádu je Ministerstvo spravedlnosti při výkonu státního dohledu oprávněno nahlížet do spisů, listin a evidenčních pomůcek exekutora, pořizovat si z nich výpisy a kopie. Podle § 7 odst. 5 exekučního řádu pro výkon dohledu Exekutorskou komorou platí obdobně § 7 odst. 3. Shora uvedený § 7 odst. 3 písm. b) exekučního řádu je dále rozveden ve stavovském předpisu Exekutorské komory ČR ze dne 23. května 2013, o kontrolní komisi Exekutorské komory ČR. Podle jeho § 20 písm. e) je člen kontrolní skupiny mj. oprávněn požadovat předložení spisu v elektronické či listinné podobě.

[23] Kárný senát při dokazování zjistil, že kárný žalobce nikdy po skončení kontroly nevyzval exekutorku k předložení jakéhokoliv dalšího spisu (a to na rozdíl od výzev k předložení pracovních smluv – srov. k tomu dále část III.C.1.). To kontrastuje s odlišnou praxí, kdy je předložení spisu ze strany Exekutorské komory nebo Ministerstva spravedlnosti opakovaně urgováno (srov. ve vztahu k Exekutorské komoře např. rozhodnutí ze dne 20. 10. 2015, č. j. 14 Kse 4/2015-41, body 29 násl.). Na výslovný dotaz předsedy kárného senátu kárný žalobce JUDr. Makarius během jednání dne 8. 11. 2016 odpověděl, že „další spisy vyžadovány nebyly, nicméně při té kontrole fakticky poskytnuty nebyly a s ohledem na zjištění, která byla učiněna při té kontrole, už se předložení těch dalších spisů jevílo jako nadbytečné, protože se domníváme, že těch spisů zkontrolovaných nakonec byl dostatek“. Tímto kárný žalobce v podstatě přisvědčil obhajobě kárně obviněné exekutorky.

[24] Protože Exekutorská komora na závěr kontroly ani nikdy později žádné další spisy po kárně obviněné nepožadovala, je evidentní, že se obviněná žalovaného skutku nedopustila.

III.B.3. Úhrada peněžní částky od třetí osoby, vyplacená pod nátlakem spočívajícím v hrozbě odvozu sepsaných movitých věcí

pokračování

[25] Kárný žalobce dále exekutorce vytýká, že její zaměstnanci v exekučním řízení sp. zn. 180 Ex 863/13 přijali od třetí osoby částku ve výši 22 437 Kč hrazenou pod nátlakem spočívajícím v hrozbě odvozu sepsaných movitých věcí. Vysvětluje, že cílem exekuce prodejem movitých věcí má být především nalezení a sepsání vhodných movitých věcí. Zaměstnanci kárně obviněné postupovali v rozporu s § 66 odst. 1 exekučního řádu, jelikož zneužili možnost eventuálního zajištění sepsaných movitých věcí k vytvoření nátlaku na osoby přítomné u soupisu. Z dostupných podkladů totiž nevyplývá, že zajištění movitých věcí bylo účelné nebo nezbytné. Z protokolu o soupisu je patrné, že pan S., otec povinného, nebyl vyzván, aby dluh uhradil dobrovolně bez dalších okolností. Úhrada dluhu proběhla v přímé souvislosti se sdělením zaměstnanců kárně obviněné o okamžitém odvozu věcí, pokud nedojde k zaplacení dlužné částky. V zásadě tak byl pan S. k platbě dotlačen. Ze samotného prohlášení pana S. v protokolu o soupisu jednoznačně vyplývá, že zaplatil nedobrovolně. Kárně obviněná přitom v rámci dohledu nad svými zaměstnanci zůstala zcela nečinná, postup zaměstnanců obhajovala.

[26] Kárně obviněná tvrdí, že vykonavatelé postupovali zcela v souladu se zákonem. Za povinného může uhradit daný dluh dobrovolně jakákoliv třetí osoba. Obecně platí, že exekutor může v souvislosti s vedením exekuce přijmout na úhradu vymáhané povinnosti peněžité plnění od povinného nebo třetí osoby. Podle kárně obviněné ze zprávy o výsledku šetření podnětu pana S. ze dne 27. 6. 2014 vyplývá, že zaměstnanci kárně obviněné mohli přistoupit k provedení soupisu. Bylo totiž postaveno najisto, že dlužník fakticky pobývá na příslušné adrese. Je-li soupis věcí oprávněný, je dále na posouzení soudního exekutora či jeho vykonavatelů, zda je nezbytné movité věci zajistit. Soudní exekutor je v tomto ohledu zcela nezávislý a sám rozhoduje, jaký postup je v mezích zákona účelný. Kárný žalobce proto posuzováním této skutečnosti překračuje svoji pravomoc. Zajištění nemůže být považováno za výhrůžku, jelikož na to má exekutor ze zákona právo. Navíc není zřejmé, jak kárný žalobce dospěl k závěru, že vykonavatelé kárně obviněné činili na pana S. nátlak hrozbou okamžitého odvozu movitých věcí. Z protokolu o soupisu movitých věcí nic takového nevyplývá a na místě nebyl pořizován videozáznam. Přístup kárného žalobce není objektivní, jelikož se přiklonil k ničím nepodloženému tvrzení pana S.. Je možné, že přítomné osoby mohou subjektivně vnímat situaci tak, že jim je vyhrožováno. Jsou-li však tyto osoby informovány a řádně poučeny o dalším postupu, o nezákonné vyhrožování se nemůže jednat. Dobrovolnost plnění nelze posuzovat podle toho, čím byla platba motivována, ale jakým způsobem k úhradě dluhu došlo. Vykonavatelé pana S. před poskytnutím plnění řádně poučili, fyzicky ho k ničemu nenutili ani nevydírali.

[27] Kárný senát dále z důkazů zjistil, že dne 19. 2. 2014 v 13:34 bylo zahájeno šetření v bytě na adrese X. Přítomni byli zaměstnanci kárně obviněné (tři vykonavatelé) a dále paní A. S. a pan M. S.. Sám povinný nebyl šetření přítomen. V průběhu šetření zaměstnanci kárně obviněné sepsali celkem 16 položek, jednalo se především o elektroniku. Zaměstnanec kárně obviněné do protokolu o soupisu movitých věcí mimo jiné písemně uvedl, že povinný byl telefonicky vyzván k dobrovolné úhradě dlužné částky. Dále byl učiněn soupis majetku a rodiče povinného vyzváni k předložení dokladů k majetku. Do konce šetření nebyl žádný takový doklad předložen, rodiče pouze písemně stvrdili, že majetek je jejich vlastnictvím. Dále v protokolu zaměstnanec kárně obviněné uvádí, že otec složil dobrovolně částku 22 437 Kč v hotovosti, a že se vše odehrálo v klidné

atmosféře. Pan S. se naproti tomu do protokolu písemně vyjádřil tak, že uvedenou částku nesložil dobrovolně, ale pod nátlakem odvozu majetku v hodnotě cca 150 000 Kč. Zmínil, že exekutoři chtěli okamžitě označený majetek odvézt, proto pod nátlakem částku složil, ale po dohodě s právníky ji bude vymáhat zpět. Povinný dle jeho slov nevlastní v bytě žádný majetek, což sám povinný sdělil exekutorům do telefonu. V závěru protokolu zaměstnanec provádějící soupis uvedl, že nikdo z přítomných vykonavatelů nevyzval slovně přímo otce ani matku povinného, aby za něj plnění složili.

[28] Kárný senát v souladu se svou stávající judikaturou především uvádí, že každá mobiliární exekuce je určitou zátěží nejen pro povinného, ale i pro příslušníky společné domácnosti. Nepřípustným nátlakem na příbuzné povinného či s ním spolubydlící osoby nelze rozumět samotné provedení mobiliární exekuce v jejich přítomnosti ani informování o výši pohledávky, zjišťování možnosti úhrady, ani informování o odvozu sepsaných věcí povinného při nezaplacení (rozhodnutí ze dne 23. 6. 2014, č. j. 14 Kse 6/2013-52).

[29] Praxi, kdy dluh v době výkonu exekuce za povinného uhradí třetí osoba, neshledal kárný senát za problematickou. V tomto lze odkázat na argumentaci rozhodnutí č. j. 14 Kse 6/2013-52:

Exekuci jistě lze vykonávat za přítomnosti osob žijících ve společné domácnosti; ba naopak nese to jisté výhody v podobě lepší informovanosti jak soudního exekutora, tak i přítomných příslušníků společné domácnosti. To lze dokumentovat i na nyní projednávané věci, kdy vykonavatelé korektně informovali matku povinného, že při neuhrazení dlužné částky dojde k odvozu věcí. Matka povinného pak měla možnost předložit na místě samém dokumenty prokazující, že určité konkrétní věci nejsou ve vlastnictví povinného, ale jiných členů domácnosti. Tyto předměty pak nebyly odvezeny (také z toho lze usuzovat, že exekuce nebyla vedena proti jiným osobám než povinnému, jak je namítáno). Souhlasit lze jistě s obhajobou i v tom, že každá (mobiliární) exekuce již jen z povahy věci představuje určitou zátěž, a to jak povinného, tak pro členy společné domácnosti a rodinné příslušníky. Objektivně však v dané věci vykonavatelé uvedenou zátěž nijak nepřipustně neprohlubovali a jejich jednání lze hodnotit jako korektní, bez výhrůžek, invektiv, zvyšování hlasu či snad fyzického kontaktu. Exekuce byla výslovně vedena vůči povinnému, matka povinného byla pouze okrajově dotázána, zda by dluh dokázala splatit za syna, resp. zda by to dokázala rodina jako celek (viz několikrát užitě množné číslo), přičemž stejně tak byla i dotazována, zda dluh, alespoň v základní výměře, může zaplatit syn. Opakovaně ji rovněž vyzývali k tomu, aby probíhající exekuci se synem projednala a dotazovali se po jeho přítomnosti. V rámci tohoto jednání učiněný dotaz na možnost úhrady dluhu rodinou nelze hodnotit jako exces, nýbrž jako nejjednodušší legální cestu k vymožení pohledávky (za dlužníka může plnit i jiná osoba). Přitom ze záznamu je dále zřejmé, že matka povinného byla dostatečně orientována v situaci a zcela adekvátně reagovala na průběh exekuce. [...]

[30] Na rozdíl od věci řešené rozhodnutím č. j. 14 Kse 6/2013-52 nebyl v nynější kauze pořízen videozáznam. Kárný senát je proto odkázán v podstatě jen na písemný protokol o soupisu movitých věcí a do jisté míry rozporná tvrzení osob, které se v průběhu soupisu nacházely v daném bytě. Kárný senát přitom nepovažoval za potřebné provést výslech osob, které se tehdy na místě nacházely, a to již jen s ohledem na velký časový odstup od okamžiku, kdy k této události došlo (19. 2. 2014, tedy více než tři a čtvrt roku). Z těchto důvodů by výslech svědků jen těžko takto starou záležitost objasnil a bez důvodných pochybností mohl prokázat nátlak zaměstnanců kárně obviněné na třetí osoby, které by jen proto dluh za povinného zaplatily.

[31] Pro závěry kárného senátu je podstatné to, že vykonavatelé se sice nacházeli v bytě, který povinnému nepatřil, bylo však prokázáno, že se povinný v bytě zdržoval (měl své

pokračování

jméno na poštovní schránce, měl v bytě své osobní věci). Zaměstnanci soudní exekutorky proto mohli v daném místě pokračovat v úkonech exekuce (srov. pro opačnou situaci rozhodnutí ze dne 31. 1. 2012, č. j. 14 Kse 6/2011-299, srov. též *Hobl, J.* Kde lze sepsat movité věci povinného? *Komorní listy* č. 2/2013, s. 19).

[32] Při postupu v této věci vzal kárný senát na zřetel též to, že sám kárný žalobce na ústním jednání dne 23. 5. 2017 připustil, že proti kárně obviněné neeviduje žádné obdobné stížnosti, které by považoval za důvodné. Nezdá se tedy, že by kárně obviněná v praxi tolerovala drakonický či jinak protizákonný postup vykonavatelů při sepisu movitých věcí.

III.B.4. Vydání usnesení o ceně na základě znaleckých posudků nereflektujících faktický stav nemovité věci, aniž by obviněná přistoupila k ohledání nemovité věci

[33] Kárný žalobce dále napadá postup obviněné ve věci sp. zn. 180 Ex 10611/14. Konkrétně měla pochybit tím, že nepřistoupila osobně k ohledání nemovité věci. Následně tak vydražila nemovitost, jejíž faktický stav neodpovídal stavu právnímu. Ustanovený znalec totiž vycházel při vypracování znaleckého posudku pouze z listin uložených v katastru nemovitostí a z běžné obhlídky budovy zvenčí. Soudní znalec nebyl vpuštěn do budovy a nepožádal kárně obviněnou o zjednání přístupu. Nájemce jednoho z bytů přitom upozornil kárně obviněnou na rozpor mezi právním a faktickým stavem dotčených bytových jednotek. Na to však kárně obviněná reagovala pouze požádáním znalce o vyjádření, který potvrdil svá předchozí stanoviska. Kárný žalobce připouští, že kárně obviněná není povinna vždy provádět ohledání nemovité věci, nicméně s ohledem na konkrétní okolnosti případu tak měla učinit. Nebylo možné na zjišťování závad úplně rezignovat a slepě důvěřovat závěrům znalce. Kárně obviněná tedy postupovala nedostatečně a svým počínáním uvedla vydražitele v omyl. Situace je dle kárného žalobce o to závažnější, že vyjma odvolání do usnesení o příklepu neexistuje žádný efektivní prostředek k nápravě.

[34] Kárně obviněná především poukazuje na skutečnost, že ohledání nemovitosti před vydáním usnesení o ceně není nutné; v nynějším případě nebylo třeba k ohledání přistoupit. Nesouhlasí s tvrzením, že znalec ohledal budovu pouze zvenčí. Ze znaleckých posudků vyplývá, že znalec byl do budovy vpuštěn, nebyly mu zpřístupněny pouze jednotlivé byty. Ve znaleckých posudcích vycházel také z informací poskytnutých nájemci, se kterými osobně hovořil. Dále kárně obviněná uvádí, že soudní exekutor nemůže odpovídat za to, že každá dílčí informace ve znaleckém posudku je pravdivá. Kárně obviněná zdůrazňuje, že v reakci na e-mail jednoho z nájemníků zpochybňující faktický stav nemovitosti kontaktovala znalce, aby se ujistila o správnosti znaleckého posudku. Činila tak prý přesto, že k neformálnímu upozornění nemusela vůbec přihlížet. Nadto kárně obviněná zmiňuje, že v reakci na toto upozornění zjedнала znalci přístup do všech bytových jednotek. Zjistilo se, že ne všechny výměry souhlasí. Znalec ji však ujistil, že není třeba provádět přecenění. Znalec tak dle tvrzení kárně obviněné opakovaně potvrdil, že podklady, které měl k dispozici, byly dostatečné pro ocenění nemovitosti.

[35] Kárný senát v této věci z důkazů zjistil, že kárně obviněné je vytýkán postup při dražbě dvou bytových jednotek č. X a č. X. Obě se nacházejí v budově č. p. X v k. ú. X,

v územním obvodu Katastrální úřad pro Královéhradecký kraj, Katastrální pracoviště Trutnov. Ve znaleckých posudcích znalec na s. 3 konstatuje, že byty nebyly zpřístupněny. Informace tak soudní znalec zjišťoval od ostatních obyvatel domu a z prohlášení vlastníka budovy získaného na Katastrálním úřadu v Trutnově. V obou posudcích znalec rovněž informuje, že byty jsou neobývané a neobyvatelné, a že v nich je prováděna rekonstrukce. Jelikož rozsah prací nebylo možné zjistit, snížil znalec zjištěnou obvyklou cenu o 50 %.

[36] V květnu 2015 obdržela kárně obviněná e-mailové zprávy od pana Š., který upozorňoval na to, že znalecké posudky obsahují nepravdivé údaje. Kárně obviněná se poté obrátila ihned s dotazem na soudního znalce, který na svých znaleckých posudcích setrval. Dne 28. 5. 2015 proběhla dražba bytových jednotek. Na začátku června 2015 se za přítomnosti znalce a vykonavatele kárně obviněné uskutečnilo další místní šetření, v rámci něhož byl znalci zjedнан přístup do všech bytových jednotek. Bylo zjištěno, že výměry bytových jednotek č. X a č. X nesouhlasí se skutečností. Podle znalce to však nebyl důvod k přecenění.

[37] Podle § 69 exekučního řádu *nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se na exekuci prodejem movitých věcí a nemovitých věcí přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitých věcí.* § 336 odst. 2 občanského soudního řádu stanoví, že *je-li to potřebné, provede soud ohledání nemovité věci a jejího příslušenství.* Kárně obviněné lze proto dát za pravdu v tom, že není povinna vždy provádět ohledání na místě. Dřívější právní úprava, platná do 31. 12. 2000, ukládala soudu povinnost uvědomit účastníky řízení o době a místě odhadu, což bylo vykládáno jako povinnost soudu provést šetření na místě samém, tedy slovy současné právní úpravy - provést ohledání. Novelou podle zák. č. 30/2000 Sb. došlo ke změně povinnosti na možnost.

[38] Kárný žalobce v žalobě poukazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 4. 2014, sp. zn. 21 Cdo 73/2014, ve kterém soud uzavřel: „*Neprovedl-li soudní exekutor za této situace, kdy prohlídka nemovitosti nebyla znalcem provedena, resp. jím nemohla být provedena, jak v posudku sdělil, ohledání nemovitosti a jejího příslušenství (§ 336 odst. 2 o. s. ř.), o němž by řádně uvědomil zástupkyni oprávněné, povinného a znalce, při němž by účastníci měli možnost vyjádřit se k získávání podkladů pro znalecký posudek na místě samém a při němž by znalec byl současně konfrontován s jejich případnými připomínkami, a na základě výsledků prohlídky nemovitosti znalce nevyzval k vysvětlení (§ 127 odst. 2 o. s. ř.), případně k doplnění znaleckého posudku, postupoval při určení obvyklé ceny nemovitosti, jejího příslušenství a jednotlivých práv a závad s nemovitostí spojených v rozporu s ustanoveními § 336 a § 336a o. s. ř.*“ Kárný senát podotýká, že ve zmiňovaném usnesení šlo o to, že soudní exekutor shlédl při místním šetření nemovitost pouze zvenku z veřejně přístupných míst. V nynější kauze byl skutkový stav odlišný. Znalec byl vpuštěn dovnitř budovy, k dispozici měl prohlášení vlastníka budovy a na stav nemovitosti se dotazoval také obyvatel domu. Soudní znalec tak měl dostatek podkladů a ohledání nemovitosti kárně obviněnou nebylo dle kárného soudu potřebné. *Ex post* navíc zjedнала obviněná znalci a svému soudnímu vykonavateli přístup do všech dražených bytových jednotek, kde se znalec přesvědčil o tom, že byt se vyměření bytu mírně liší, výsledná cena odpovídá původnímu odhadu.

pokračování

[39] Kárný senát podotýká, že kárně obviněná nemůže být odpovědná za to, že posudek není věcně správný. Nejvyšší soud v této souvislosti konstatoval, že „[p]ři *hodnocení znaleckého posudku, tedy i znaleckého posudku při oceňování nemovitých věcí* (§ 336 odst. 1 o. s. ř., § 69 ex. řádu), *obecně platí, že soud [pozn. tedy i soudní exekutor] musí mimo jiné zkoumat, zda znalec splnil úkol, který mu byl vymezen. Zjistí-li soud, že znalec tento úkol nesplnil vůbec nebo nedostatečným způsobem, nebo má-li soud pochybnosti o věcné správnosti znaleckého posudku, nemůže jej nahradit vlastním názorem, nýbrž musí znalci uložit, aby podal vysvětlení, posudek doplnil nebo jinak odstranil jeho nedostatky, popřípadě aby vypracoval nový posudek, nebo musí ustanovit jiného znalce, aby věc znovu posoudil a vyjádřil se i ke správnosti již podaného posudku. Hodnocení důkazu znaleckým posudkem tedy spočívá v posouzení, zda závěry posudku jsou náležitě odůvodněny, zda jsou podloženy obsahem nálezu, zda bylo přihlédnuto ke všem skutečnostem, s nimiž se bylo třeba vypořádat, a zda odůvodnění znaleckého posudku odpovídá pravidlům logického myšlení. Soud však nemůže přezkoumávat věcnou správnost odborných závěrů znaleckého posudku, neboť k tomu soudci nemají odborné znalosti anebo je nemají v takové míře, aby mohli toto přezkoumání zodpovědně učinit*“ (usnesení ze dne 20. 12. 2016, sp. zn. 21 Cdo 1182/2016, dále viz např. usnesení NS ze dne 27. 6. 2016, sp. zn. 20 Cdo 4765/2015 nebo ze dne 26. 8. 2015, sp. zn. 26 Cdo 2965/2015).

[40] Významná je též skutečnost, že kárně obviněná ihned poté, co obdržela e-mail od pana Š. zpochybňující závěry znaleckých posudků, požádala znalce o vysvětlení. Z postupu kárně obviněné vyplývá, že se slepě neřídila znaleckým posudkem. Při zjišťování stavu nemovitosti si počínala obezřetně a udělala vše proto, aby byl zjištěn řádně. Klíčové bylo, že znalec na dotaz kárně obviněné potvrdil své závěry v posudcích a setrval na nich. V takovém případě nebylo povinností a ostatně ani ve schopnostech kárně obviněné jeho závěry přezkoumávat. Kárně obviněné proto nelze klást za vinu, že se zpětně některé údaje ve znaleckých posudcích ukázaly jako nesprávné. I když snad, jak uvádí kárný žalobce, vyjma odvolání do usnesení o přiklepu neexistuje žádný efektivní prostředek k nápravě takto vzniklé situace, je nabíledni, že to nemůže vést ke kárnému postihu exekutorky.

III.B.5. Průtahy ve dvou exekučních řízeních

[41] Kárný žalobce dále exekutorce vytýká, že ve dvou případech svým nesprávným postupem způsobila průtahy v řízení. Konkrétně v řízení sp. zn. 180 Ex 1124/08 jí bylo dne 3. 2. 2014 doručeno odvolání proti usnesení o rozdělení výtěžku, odvolacímu soudu kárně obviněná věc předložila k rozhodnutí až dne 17. 6. 2014, přičemž kompletní podání včetně exekučního spisu kárně obviněná doručila až dne 13. 1. 2015. Průtahy bezmála 1 rok byly zapříčiněny neschopností kárně obviněné předložit bezchybné podání s kompletním exekučním spisem. Kárný žalobce poznamenal, že pochybení se nelze zprostit poukazem na chybu zaměstnanců, k průtahům totiž došlo až řetězením jejich chyb. Dále kárný žalobce obviněné vytýká, že v řízení sp. zn. 180 EX 4815/11 zůstala ode dne převzetí agendy po svém předchůdci JUDr. G. dne 15. 6. 2013 nečinná, a to až do 27. 11. 2014, kdy vyhotovila a zaslala povinné aktuální vyčíslení dlužné částky. Kárný žalobce v této souvislosti uvádí, že kárně obviněná předem rezignovala na zjišťování majetkových poměrů povinné, údajně si totiž byla vědoma toho, že je nemajetná. Takový postup označil kárný žalobce za nepřípustný. Kárný žalobce podotýká, že samotné převzetí exekutorského úřadu považuje za nezákonné (viz část III.B.1. shora). Nicméně pokud

obviněná dala veřejně najevo, že exekuční spisy převzala, není možné, aby v nich poté zůstala nečinná.

[42] Ohledně průtahu vytýkaného v řízení sp. zn. 180 Ex 1124/08 kárně obviněná na svoji obranu uvádí, že po převzetí agendy chvíli trvalo, než si vyjasnila s Krajským soudem v Brně, jakou mají mít předkládané spisy formu. Poté, při předkládání spisu krajskému soudu, došlo ke dvěma pochybením zaměstnankyň. Jedná se o individuální pochybení konkrétních zaměstnankyň, nikoliv o systémový nedostatek. Pokud jde o průtah vytýkaný v řízení sp. zn. 180 EX 4815/11, exekutorka zdůrazňuje, že jí lze jako průtahy přičítat pouze 9 měsíců. Ke spisu se po převzetí úřadu dostala až v srpnu 2013 a jakmile obdržela v květnu 2014 přípis povinné, ihned ji telefonicky kontaktovala. Reálně tedy bylo konáno mnohem dříve než v listopadu 2014.

[43] Kárný senát k tomu konstatuje, že povinnost exekutora postupovat v řízení bez zbytečných průtahů vyplývá především z § 46 odst. 1 a 2 exekučního řádu, podle kterého je exekutor povinen postupovat při provádění exekuce rychle a účelně a činit úkony směřující k provedení exekuce i bez návrhu.

[44] Kárný senát se opakovaně zabýval průtahy v exekučních řízeních (viz např. rozhodnutí ze dne 1. 9. 2010, č. j. 11 Kse 23/2009-100, ze dne 28. 11. 2011, č. j. 11 Kse 21/2009 – 84, ze dne 6. 9. 2012, č. j. 11 Kse 17/2009–117, ze dne 8. 4. 2013, č. j. 15 Kse 5/2012–195, nebo ze dne 11. 5. 2016, č. j. 15 Kse 10/2015–116). Pojem „průtah“ definuje jako neodůvodněnou a nepřiměřenou nečinnost v řízení, přičemž neodůvodněnost a nepřiměřenost je třeba zkoumat v každém jednotlivém případě podle konkrétních skutkových okolností, s přihlédnutím k povaze a složitosti věci, chování účastníků či třetích osob atd. Obecně se za hraniční považuje nečinnost po dobu 1 roku. Kárný senát však dovozuje, že „pokud v exekučním řízení není po dobu jednoho roku učiněn žádný úkon, je vhodné či nutné zjistit příčinu tohoto stavu, avšak dle názoru kárného senátu nelze výhradně na základě této skutečnosti paušálně dovodit, že v dané věci došlo k neodůvodněné a nepřiměřené nečinnosti exekutora zakládající vznik kárného provinění“ (rozhodnutí ze dne 1. 9. 2010, č. j. 11 Kse 23/2009-100).

[45] Kárný senát připouští, že průtahy, kterých se obviněná dopustila, se pohybují na samé hranici nezákonné nečinnosti (v prvním případě necelých 12 měsíců, v druhém případě 17 měsíců, popř. dle tvrzení obviněné 9 měsíců). Judikatura v kárných věcech exekutorů však klade důraz na individuální posouzení jednotlivých případů; čas, po který zůstal exekutor nečinný, nelze paušalizovat (bod [44]). Kárný senát v tomto ohledu poukazuje na to, že v nynějším případě se jednalo o dosti specifickou věc. K průtahům došlo ve spisech, které exekutorka převzala po svém předchůdci. Klíčové je rovněž to, že přes velmi rozsáhlou agendu kárně obviněné jsou průtahy žalovány pouze v těchto dvou izolovaných věcech. Kárný senát proto dospěl k závěru, že se v této specifické věci nejednalo o nezákonnou nečinnost, která by mohla založit kárnou odpovědnost obviněné.

III.C. Žalované skutky, za které byla kárně obviněná odsouzena

III.C.1. Nepředložení pracovních smluv zaměstnanců

pokračování

[46] Kárný žalobce zde především uvádí, že kárně obviněná mu na jeho opakované písemné žádosti neposkytla kopie všech pracovních smluv a neumožnila mu tak řádný výkon jeho dohledové pravomoci. Kárný žalobce v žalobě konstatuje, že z důvodu velkého množství pověřených zaměstnanců nebylo možné zkontrolovat všechny pracovní smlouvy. Po zkontrolování zlomku z celkového množství smluv kárný žalobce požádal písemně obviněnou o poskytnutí kopií smluv. Kárně obviněná smlouvy na opakovanou výzvu nepředložila a neučinila tak ani poté, co byla informována o tom, že maří účel kontroly. Kárný žalobce podotýká, že chování kárně obviněné je o to závažnější, že žalobce je jediným dohledovým orgánem nad řízením činnosti exekutorského úřadu, oprávnění ostatních kontrolních orgánů jsou užší.

[47] Kárně obviněná se brání tím, že pracovněprávní vztah zaměstnance a exekutora nemůže být zahrnut mezi činnosti exekutora, nad kterými je žalobce oprávněn vykonávat dohled. Pracovněprávní vztah totiž nikterak nesouvisí s činností exekutora, tyto vztahy jsou upraveny zákoníkem práce. Skutečnosti uvedené v pracovní smlouvě je tedy oprávněn zkoumat pouze úřad práce nebo soud. Navíc kárně obviněná uvádí, že pokud by kopie vyžadovaných smluv žalobci poskytla, mohla by tím porušit právo zaměstnanců na ochranu osobních údajů. Samotní zaměstnanci si nepřáli, aby jejich pracovní smlouvy měl kárný žalobce k dispozici. Kárně obviněná podotýká, že umožnila žalobci při kontrole dne 8. 11. 2013 shlédnout ve spisech pracovní smlouvy všech aktuálních zaměstnanců, které v té chvíli měla k dispozici, činit si k nim poznámky a odpovídala na dotazy. Seznam zaměstnanců a jejich pověření obdržel žalobce ve fotokopiích. Dále při kontrole poskytla kárnému žalobci dohodu o převodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů, na základě které převzala zaměstnance JUDr. G..

[48] Kárný senát z předložených důkazů a z tvrzení kárně obviněné při jednání dne 23. 5. 2017 dospěl k závěru, že kárně obviněná pracovní smlouvy na opakovanou žádost kárnému žalobci neposkytla. To ostatně obviněná nezpochybňuje, tvrdí jen, že neměla povinnost je poskytnout.

[49] Podle § 7 odst. 5 exekučního řádu žalobce vykonává dohled nad činností exekutora a nad řízením činnosti exekutorského úřadu. Podle § 7 odst. 4 písm. a), ve znění do 31. 8. 2015, je kárně obviněná povinna zaslat ve lhůtě stanovené žalobcem kopie požadovaných listin, případně na dobu nezbytně nutnou spis. Práva a povinnosti žalobce při jeho kontrolní činnosti jsou dále rozvedena ve stavovském předpisu Exekutorské komory ČR ze dne 23. května 2013, o kontrolní komisi Exekutorské komory ČR.

[50] Kárný senát nesouhlasí s tvrzením obviněné, že pracovněprávní vztah exekutora a jeho zaměstnanců nepatří mezi činnosti exekutora, na které může žalobce dohlížet.

[51] Pracovní smlouva nesvědčí pouze o tom, zda kárně obviněná dodržuje pracovněprávní předpisy v otázkách týkajících se vzniku, trvání, změny či zániku pracovního poměru, pracovních podmínek, pracovní doby, mzdy, bezpečnosti a zdraví při práci či náhrady škody atd. Pracovní smlouva může být také významným podkladem pro kontrolu činnosti exekutora a řízení činnosti exekutorského úřadu. Kárný žalobce uvedl v žalobě hned několik důvodů, proč kopie pracovních smluv vyžadoval. Všechny důvody

souvisí s kontrolou exekuční činnosti. Předně konstatoval, že chtěl zkontrolovat, zda se s ohledem na vzájemné přeložení jedná skutečně o zaměstnance kárně obviněné. Z § 5 odst. 2 exekučního řádu totiž vyplývá, že pověření jednotlivými úkony exekuční činnosti mohou být v úřadě pouze zaměstnanci daného exekutora. Dále chtěl kárný žalobce z pracovních smluv ověřit, zda pověření zaměstnanců odpovídá jejich pracovnímu zařazení. V neposlední řadě chtěl prošetřit, jaké místo výkonu práce mají sjednání zaměstnanci, kteří původně pracovali pro JUDr. G.. Existovalo prý totiž podezření, že JUDr. G. v minulosti zřídil nelegální pobočku v Mostě. Kárný senát pro pořádek k opačné argumentaci zástupce kárně obviněné podotýká, že nepovažoval za nutné provádět dokazování, zda je ono podezření důvodné. Takovým postupem by totiž zcela vykročil z rámce kárné žaloby. Pro účely této věci je podstatné, že kárný žalobce nabídl rozumné a zákonu odpovídající důvody, proč pracovní smlouvy pro svou dohledovou činnost potřebuje.

[52] Obrana kárně obviněné byla založena mimo jiné na argumentu, že předložením pracovních smluv by mohla porušit právo zaměstnanců na ochranu osobních údajů, a že zaměstnanci s poskytnutím pracovních smluv nesouhlasí. Tento argument nemůže obstát. Žalobce je speciálně zřízeným orgánem Exekutorské komory ČR k výkonu dohledu nad exekuční a jinou činností soudních exekutorů. Při výkonu kontrolní činnosti jsou jednotliví členové povinni v souladu s § 8 výše zmíněného stavovského předpisu (viz bod [49] shora) *zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděli při provádění kontrolní činnosti*. Kárný žalobce je tedy odpovědný za to, že poskytnutím pracovních smluv nebude narušeno právo zaměstnanců kárně obviněné na ochranu jejich osobních údajů. Nutno podotknout, že v rámci kontrolní činnosti přichází žalobce do styku s mnoha citlivými údaji týkajícími se účastníků a jiných subjektů vystupujících v exekučním řízení. Kárnému senátu není zřejmé, proč by mělo být odlišně přistupováno k osobním údajům zaměstnanců kárně obviněné.

[53] Kárný senát uzavírá, že s ohledem na vše výše uvedené byl žalobce oprávněn vyžádat si kopie pracovních smluv. Závažnost jednání zvyšuje to, že nevydáním smluv kárně obviněná v tomto rozsahu zcela zmařila kontrolní činnost žalobce. Kárně obviněná tímto postupem závažně porušila povinnosti exekutora stanovené v § 7 odst. 4 písm. a) exekučního řádu ve znění do 31. 8. 2015, ve spojení s § 7 odst. 5 věta druhá exekučního řádu, čímž se dopustila závažného kárného deliktu exekutora podle § 116 odst. 3 písm. a) exekučního řádu.

III.C.2. Předložení spisů, které obsahovaly padělané či podstatně změněné dokumenty (návrhy na změnu exekutora)

[54] Nejzávažnější kárný delikt, kterého se exekutorka dopustila, je předložení elektronických spisů, které obsahovaly jednak padělané, jednak podstatně pozměněné dokumenty.

[55] Kárný žalobce k tomu v žalobě uvádí, že dle jeho zjištění kárně obviněná do kontrolovaných spisů dodatečně vkládala návrhy oprávněných na změnu soudního exekutora. Tyto návrhy byly upravovány až v průběhu kontroly žalobce v úřadě kárně obviněné dne 8. 11. 2013, a to od 10:30 hod. Kárně obviněná nebyla žalobci schopna vysvětlit, jak tyto dokumenty vznikly a kdy byly zařazeny do spisu. Nadto kárný žalobce

pokračování

podotknul, že o těchto návrzích kárně obviněná nerozhodla a přesto v těchto věcech činila úkony. Při ústním jednání dne 8. 11. 2016 kárný žalobce specifikoval, že návrhy jsou upravené soubory PDF, na které byla ve formě obrázku přímo vkládána podací razítka. Návrh tedy nemohl vzniknout autorizovanou konverzí, ale je zřejmé, že byl dodatečně upravován. Kárný žalobce na jednání uzavřel, že návrhy v originále nikdy nemohly existovat. Byly vyráběny až v průběhu kontroly, převáděny do PDF souboru a opatřeny podpisy a podacími razítky. Dle kárného žalobce tím chtěla kárně obviněná ospravedlnit svůj postup v exekucích, ve kterých neměla pověření činit jakékoliv úkony.

[56] Kárně obviněná se v písemném vyjádření brání, že tyto písemnosti nebyly pro její postup ve věci významné. Byly jí doručovány pouze na vědomí, a proto o nich nebylo třeba nijak rozhodovat. Kárně obviněná v této souvislosti odkazuje na § 44b exekučního řádu, který při změně exekutora nepředpokládá vydání žádného rozhodnutí. Kárně obviněná vysvětlila, že tyto písemnosti se neoznačovaly číslem listu a uchovávaly se mimo spis až do doby, kdy se spisy bylo manipulováno. Proto byly návrhy do spisů vloženy až tehdy, kdy si je žalobce vyžádal. Kárně obviněná podotýká, že žalobce se „omezuje toliko na zkoumání vlastností elektronického dokumentu místo toho, aby kontroloval správnost a zákonnost jejího postupu v exekučních řízeních“.

[57] Kárný senát dospěl k závěru, že určení, zda byly elektronické dokumenty falšované či nikoliv, přesahuje dostupné dovednosti běžného člověka, proto by ani soudci kárného senátu sami neměli hodnotit vlastnosti těchto elektronických dokumentů. Kárný senát vzal přitom v potaz, že odbornost objasnění této skutečnosti je hraniční, jistě by někteří členové kárného senátu mohli tyto otázky vyhodnotit i sami. Otázka odbornosti samozřejmě souvisí i s celkovou stoupající počítačovou gramotností, apod. V zájmu procesní čistoty si senát nicméně vyžádal odborné vyjádření (§ 105 odst. 1 trestního řádu *per analogiam*). S ohledem na nižší složitost posuzované skutkové otázky nebylo potřeba přibírat znalce (srov. k tomu přiměřeně usnesení NS ze dne 18. 2. 2015, sp. zn. 3 Tz 58/2014, podle něhož „[p]ovinností soudu ani jiného orgánu činného v trestním řízení není opatřit znalecký posudek, pokud k vyřešení otázky postačí jen odborné vyjádření a potřeba vypracování znaleckého posudku nevyplývá z okolností věci“).

[58] Proto kárný senát v zájmu efektivity řízení vyžádal vyjádření oddělení informačních a komunikačních technologií Nejvyššího správního soudu. Toto oddělení zpracovalo vyjádření dne 25. 1. 2017. Dne 2. 2. 2017 zaslal stejnopis vyjádření kárný senát oběma účastníkům.

[59] Na jednání 23. 5. 2017 kárně obviněná namítla nepřípustnost důkazu odborným vyjádřením, neboť odborné vyjádření zpracovala složka soudu, který řízení vede.

[60] K tomu uvádí kárný senát následující.

[61] Předně nelze automaticky ztotožňovat Nejvyšší správní soud a kárné senáty zřízené dle zákona č. 7/2002 Sb. (srov. přiměřeně rozhodnutí kárného senátu ze dne 23. 3. 2012, č. j. 11 Kse 4/2009-111, bod 43).

[62] Za důležitější argument však kárný senát považuje to, že odborné vyjádření nelze směřovat se znaleckým posudkem. Formální a institucionální nároky na osobu podávající odborné vyjádření jsou menší než na osobu znalce (srov. § 105 odst. 2, 3, 4 a 5 trestního řádu). Odborné vyjádření je v praxi méně formální, neboť je z povahy věci spojeno s jednoduššími otázkami než znalecké posudky. Novela § 105 trestního řádu provedená zákonem č. 265/2001 Sb. dále odformalizovala odborná vyjádření (srov. k tomu názorně výklad P. Šámala in: *Šámala, P. a kol. Trestní řád I, Komentář*. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1566 násl.). Není současně sporu o tom, že odborné vyjádření je důkazem listinné povahy, kde se v zásadě vůbec nepředpokládá výslech jeho zpracovatele (viz *Růžička, M. – Zezulová, J. K problematice vzájemného vztahu znaleckého posudku a odborného vyjádření po novele trestního řádu provedené zákonem č. 265/2001 Sb., Trestněprávní revue* 9/2004, s. 256). Ostatně proti osobě zpracovatele odborného vyjádření nelze vznést ani námitky, na rozdíl od osoby znalce (§ 105 odst. 3 trestního řádu *a contrario*).

[63] Právě uvedené závěry potvrdil též Ústavní soud:

Je zřejmé, že odborná vyjádření nejsou znaleckým posudkem a trestní řád závazným způsobem nestanoví jejich obsah a formální náležitosti. V případě, že je k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení třeba odborných znalostí, orgán činný v trestním řízení o odborné vyjádření neformálním úkonem požádá, a to třeba i znalec (viz citovaný odstavec 5 ustanovení § 105 trestního řádu). O neformálnosti odborného vyjádření svědčí i skutečnost, že trestní řád orgánu činnému v trestním řízení neukládá povinnost vyrozumět obviněného o žádosti o odborné vyjádření (viz odstavec 1 větu čtvrtou) a proti osobě zpracovatele odborného vyjádření (i kdyby to byl znalec) nedává možnost vznést námitky, stejně tak není možnost vznést námitky proti jeho odbornému zaměření, případně proti formulaci otázek (srov. odstavec 3 větu třetí).

[Nález ze dne 13. 8. 2009, sp. zn. I. ÚS 1099/09 (N 183/54 SbNU 281)]

[64] S rozdílem mezi znaleckým posudkem a odborným vyjádřením souvisí i okruh osob, které lze pověřit zpracováním odborného vyjádření. Znalecký posudek mohou zpracovávat pouze osoby zapsané do seznamu znalců, výjimečně znalci přibraní *ad hoc*. Odborné vyjádření mohou vydávat nejen osoby zapsané do seznamu znalců (§ 105 odst. 5), ale každá fyzická nebo právnická osoba, která má potřebné odborné předpoklady. Trestní řád ani jiný obecně závazný právní předpis nespecifikují požadavky na odbornost, stejně jako nestanoví případnou specializaci zpracovatelů odborných vyjádření (viz *Jelínek, J. Trestní právo procesní*. 3. vyd. Praha: Leges, 2013, s. 439-440, obdobně *Fenyk, J. – Císařová, D. – Grívna, T. Trestní právo procesní*. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 381-382).

[65] S námitkou nepřípustnosti odborného vyjádření se proto kárný senát neztotožnil.

[66] Kárný senát zdůrazňuje, že stejnopis odborného vyjádření kárně obviněné zaslal na počátku února 2017. Poskytl ji tak téměř čtyři měsíce k eventuálnímu zpracování vlastního znaleckého posudku. Této možnosti kárně obviněná nevyužila (její obhájce sice uvedl, že si exekutorka nechala zpracovat vlastní znalecký posudek, kárnému senátu jej však odmítl jako důkaz předložit).

[67] Jak bude uvedeno dále, během jednání dne 23. 5. 2017 kárně obviněná základní teze kárné žaloby i základní závěry odborného vyjádření v podstatě potvrdila (viz bod [86] níže).

pokračování

[68] Ze zápisu o kontrole úřadu kárně obviněné plyne, že kontrola Kontrolní komisi Exekutorské komory ČR započala dne 8. 11. 2013 v 9:20 hodin. Ve 13:32 hod. kárně obviněná sdělila, že opouští exekutorský úřad a v průběhu další kontroly ji bude zastupovat exekutorský kandidát. Z této datace plyne, že kárně obviněná byla v úřadu v podstatě po celou dobu, během níž byly vytvářeny dokumenty, které byly následně vkládány do elektronických spisů jako návrhy na změnu soudního exekutora.

[69] Z odborného vyjádření plyne, že návrh na změnu soudního exekutora ve spisu sp. zn. 180 (025) EX 13142/12 byl celý vytvořen v dokumentu Microsoft Office Word 2007 dne 8. 11. 2013 v 11:30 hod., jako autor je v dokumentu uvedena N. P.. N. P. je dle vyjádření kárně obviněné zaměstnankyně jejího exekutorského úřadu. Dokument nemohl v žádném případě vzniknout skenováním již existujícího (listinného) dokumentu, který by byl teprve v průběhu kontroly vložen do elektronického spisu, jak ve svém vyjádření k žalobě uváděla kárně obviněná. Naprosto shodné závěry platí i o návrhu na změnu soudního exekutora ve spisu sp. zn. 180 (025) EX 13300/10, vytvořen 8. 11. 2013 v 11:23 hod., identifikace dokumentu označuje jako autora opět N. P..

[70] Obdobné závěry platí i pro návrhy na změnu soudního exekutora ve spisech sp. zn. 180 (025) EX 1353/11, vytvořen 8. 11. 2013 v 11:30 hod., 13548/10, vytvořen téhož dne v 10:24, 4818/10, vytvořen téhož dne v 11:29 hod., 938/10, vytvořen ve 12:24 hod., s tím rozdílem, že autorem všech právě jmenovaných dokumentů je dle identifikace dokumentu zaměstnankyně úřadu obviněné exekutorky E. Č..

[71] Obdobné závěry platí i pro návrhy na změnu soudního exekutora ve spisech sp. zn. 180 (025) EX 15363/11, vytvořen 8. 11. 2013 ve 12:22 hod., 22670/11, vytvořen téhož dne v 11:35 hod., s tím rozdílem, že autorem všech právě jmenovaných dokumentů je dle identifikace dokumentu zaměstnankyně úřadu obviněné exekutorky K. M..

[72] Obdobné závěry platí i pro návrhy na změnu soudního exekutora ve spisech sp. zn. 180 (025) EX 16613/11, vytvořen 8. 11. 2013 ve 12:19 hod., s tím rozdílem, že autorem dokumentu je osoba označená jako B. H., kterou kárně obviněná nezná, a 729/10, vytvořen téhož dne v 10:38, kde formálně autorem dokumentu je osoba označená jako N. J., kterého kárně obviněná rovněž nezná.

[73] Právě tím, že uvedené osoby nezná, exekutorka argumentovala ve prospěch nevěrohodnosti dedukcí z elektronických dokumentů. Kárný senát k tomu jen poznamenává, že je obecně známou skutečností, že počítače mohou být opatřeny jménem bývalých zaměstnanců nebo jiných osob, které je v minulosti pojmenovaly. Tudíž z toho, že v roce 2013 pro exekutorku takové osoby nepracovaly, nelze vyvozovat automaticky závěry ve prospěch obhajoby. Klíčové je, že všechny uvedené dokumenty prokazatelně vznikly v programu MS Word v průběhu kontroly exekutorského úřadu kárně obviněné, nikoliv v důsledku skenování již existujícího listinného dokumentu. Soubory nemohly tedy vzniknout nikde jinde než v úřadu kárně obviněné. To, že soubory jsou opatřeny jmény exekutorce neznámými, může snadno plynout z toho, že MS Word byl v některých počítačích pojmenován po osobách, které již v úřadu dávno nepracovaly, byť jejich profily vytvořené v softwaru zůstaly až do roku 2013. Kárný senát tedy obviněné exekutorky věří, že osoby „B.“ nebo „N.“ nezná, pro věc samu je však taková skutečnost bez významu.

[74] Do některých dokumentů byly v aplikaci MS Word vkládány vnořené obrázky (podpis, razítko, zápatí dokumentu), konkrétně se jedná o spisy 13300/10, 1353/11 (ve všech jsou formou obrázku vnořeny: podpis advokáta Mgr. Jana Dajbycha, podací razítko úřadu kárně obviněné a zápatí dokumentu s daty advokátní kanceláře DAJBYCH & JÍRA), 13548/10 (formou obrázku vnořen podpis advokáta Mgr. Jana Dajbycha a zápatí s daty advokátní kanceláře DAJBYCH & JÍRA), 4818/10 a 938/10 (ve všech formou obrázku vnořen podpis advokáta JUDr. Tomáše Jíry a zápatí s daty advokátní kanceláře DAJBYCH & JÍRA a také podací razítko úřadu kárně obviněné), 16613/11 (formou obrázku vložen podpis Ing. M. K. a podací razítko úřadu kárně obviněné), 22670/11 (formou obrázku vloženo podací razítko úřadu kárně obviněné) a 729/10 (formou obrázku vloženy záhlaví advokátní kanceláře Havel Holásek, zápatí s údaji téže kanceláře a podpis advokáta Mgr. Marka Lošana).

[75] Všechny právě uvedené soubory tedy vznikly teprve v den kontroly úřadu kárně obviněné, během její přítomnosti v úřadu (senát připomíná, že odešla teprve v 13:32 hod.). Nejdřív byly vyhotoveny ve formátu MS Word, a teprve následně byly převedeny do formátu PDF. Žádný z dokumentů nevznikl prostým oskenováním listinného dokumentu, jak se snažila kárně obviněná argumentovat ve svém písemném vyjádření k žalobě. Jde o dokumenty, které v listinné ani jiné podobě nikdy předtím neexistovaly a byly vytvořeny až v úřadu exekutorky během kontroly. Kárný senát se shoduje s názorem kárného žalobce, že je lze označit za padělané (k pojmu padělání viz též dále).

[76] Poněkud jiná je nicméně situace u následujících dokumentů.

[77] Návrh na změnu exekutora ve spise sp. zn. 180 (025) EX 19766/09, který byl vytvořen 8. 11. 2013 ve 12:30 hod., mohl vzniknout skenováním papírové předlohy. Kárný senát však vzal v úvahu, že dokument obsahuje podací razítko, které je naprosto identickou kopií podacího razítka v dokumentech ze spisů 13330/10, 1353/11, 16613/11, 22670/11 a 4818/10. Identický je obsah podacího razítka, razítko samotné, rukou vyplněné počty stejnopisů, počty příloh, identický je podpis na razítku, především je pak shoda obrázků podacího razítka i v počtu pixelů těchto obrázků. Návrh ve spisu 19766/09 tedy mohl být skutečně skenován, což by odpovídalo (původnímu) tvrzení exekutorky, že toliko do elektronického spisu vložila naskenovanou kopii listinného návrhu na změnu exekutora. Je však evidentní, že musel být před zařazením do spisu upraven tak, aby obsahoval podací razítko, které bylo zcela identické s podacími razítky v jiných padělaných dokumentech ve shora uvedených spisech. V tomto spise tedy exekutorka *přinejmenším* pozměnila existující dokument s úmyslem ho v takto pozměněné podobě užít během kontroly.

[78] Rovněž návrh ve spise sp. zn. 180 (025) EX 9449/10 mohl být oskenován z existujícího listinného dokumentu. Obdobně jako v právě uvedeném případě však pozměnění dokumentu před zařazením do spisu svědčí zcela shodný podpis advokáta Tomáše Jíry, jako je v dokumentech ve spisech 4818/10 a 938/10 (naprostá shoda na úrovni jednotlivých pixelů podpisu).

pokračování

[79] Poněkud jiná situace je u návrhu ve spise sp. zn. 180 (025) EX 15127/10, který je elektronicky podepsán ke dni 19. 6. 2013, ovšem reálně vznikl až 8. 11. 2013, v den kontroly úřadu. Padělání tohoto dokumentu již jen s ohledem na právě uvedená fakta (elektronický podpis o téměř pět měsíců předchází samotný vznik dokumentu) je bez diskuse.

[80] Naproti tomu jakékoliv pozměňování ve věci návrhu ve spise sp. zn. 180 (025) EX 882/11 se nepodařilo prokázat. Dokument byl oskenován v průběhu kontroly, neobsahuje žádný opakovaný podpis, obsahuje naopak podací razítko, které se v pixelech liší od podacích razítek jiných dokumentů v jiných spisech.

[81] Ze shora podaného výkladu je evidentní, že u většiny žalovaných dokumentů se podařilo prokázat jejich padělání nebo přinejmenším podstatné pozměnění. Paděláním přitom kárný senát rozumí obvyklý význam tohoto slova, bez nějaké vazby na trestné činy padělání a pozměnění peněz (§ 233 tr. zákoníku) nebo padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348 tr. zákoníku). Stejně tak to nemusí být nutně k tíži nebo v neprospěch formálního autora dokumentu (což kárnému senátu podsouval během jednání dne 23. 5. 2017 obhájce exekutorky). Exekutorka tedy ve většině případů vyhotovila sama nebo svými zaměstnanci listiny, které měly vyvolat u kontrolní skupiny dojem návrhů skutečně vyhotovených oprávněnými osobami. V několika případech pak přinejmenším tyto listiny podstatně pozměnila, tedy doplnila tam především podpisy osob, které je nikdy nepodepsaly, event. podací razítko svého úřadu, které mělo prokazovat datum přijetí (listinného) dokumentu.

[82] Kárně obviněná se hájí, že nebyla přítomna zajištění tohoto důkazního prostředku. Podle jejího názoru judikatura ve věcech trestních nepřipouští použití důkazu, jehož zajištění nebyl přítomen obviněný, eventuálně jeho zástupce. S touto argumentací kárný senát nesouhlasí, neboť úřad kárně obviněné předložil elektronické spisy obsahující padělané či přinejmenším některé pozměněné návrhy sám. Pokud obhajoba směřuje k tomu, že snad nebyla kárně obviněná během tohoto poučena o nějakých svých procesních právech nebo možných důsledcích jejího jednání, je to zjevně závěr absurdní. Kontrolní skupina Exekutorské komory samozřejmě nemusela kárně obviněnou poučovat o důsledcích toho, co se stane nebo může stát, bude-li exekutorka falšovat či měnit část spisu.

[83] Kárně obviněná se pokoušela padělání návrhů vyvracet čestným prohlášením osob, které měly návrhy na změnu exekutora podávat. Z prohlášení advokátů Mgr. Marka Lošana, Mgr. Jana Dajbycha a JUDr. Tomáše Jíry kárný senát zjistil, že v podstatě shodně prohlašují, že návrhy na změnu exekutora, o které v této věci jde, „jsou projevem pravé vůle oprávněného směřující k zahájení řízení o změně exekutora z JUDr. J. G.“. Takto formulovaná prohlášení však podle kárného senátu vůbec nevyvrací tezi kárného žalobce, že si návrhy ve skutečnosti sepsala kárně obviněná sama. Z těchto prohlášení lze vyvodit jen to, že oprávnění skutečně chtěli, aby jejich exekuci vedla právě kárně obviněná. Jinými slovy, oprávnění se s vedením exekuce kárně obviněnou ztotožnili. To mimochodem znamená, že se tím poněkud snižuje závažnost evidentně protiprávního jednání kárně obviněné, spočívající v padělání nebo přinejmenším pozměňování některých návrhů na změnu

exekutora. Tato otázka má význam při rozhodování o sankci, nikoliv však při rozhodování o tom, zda kárně obviněná spáchala závažný kárný delikt.

[84] K nynější věci ještě méně vypovídající je prohlášení pana Ing. M. K. (za společnost Škofin), podle něhož převzetí spisů kárně obviněnou proběhlo v souladu s vůlí společnosti Škofin. K otázce, zda by se však společnost Škofin hlásila k návrhům na změnu exekutora, právě uvedené prohlášení neříká zhola nic.

[85] Kárně obviněná dále argumentovala zcela vágní tezí, že po předání elektronických spisů mohlo dojít ke změně v některých vlastnostech a identifikátorech zkoumaných elektronických dokumentů, zůstává však jen v rovině zcela obecných a ničím nepodložených spekulací. Přitom se obhájce kárně obviněné mj. odvolával i na znalecký posudek objednaný kárně obviněnou, který ovšem kárnému senátu *odmítl* předložit. Proto se k této argumentaci může kárný senát vyjádřit rovněž jen velmi obecně, a to tak, že z ničeho naprosto nevyplývá žádná manipulace s elektronickými dokumenty.

[86] Pro nynější věc je však podstatné i to, že obhájce a v neposlední řadě i sama kárně obviněná exekutorka během jednání dne 23. 5. 2017 v podstatě připustili, že návrhy na změnu exekutora zpracoval úřad kárně obviněné. Ve své výpovědi kárně obviněná uvedla, že všechny dokumenty – návrhy na změnu exekutora – byly vytvořeny v souladu s vůlí oprávněného, buď oprávněným, „*nebo ve spolupráci s mými zaměstnanci*“. Tím exekutorka v podstatě potvrdila, co celou dobu říká kárná žaloba, byť ona sama zjevně nevidí ve svém postupu problém, neboť návrhy byly v souladu s „vůlí oprávněných“ – kteroužto skutečnost kárný senát nijak nezpochybňuje. K dotazu předsedy senátu dále upřesnila, že neví, jaký konkrétní dokument ten který zaměstnanec úřadu vytvořil.

Obdobně obhájce mj. uvedl, že v advokacii je relativně běžnou praxí, že se určitý dokument se souhlasem druhé strany vytváří, „*kdy se v podstatě vkládají do dokumentu podpisy jenom proto, když ten dotyčný není v tom okamžiku na místě, a ten dokument se vytváří*“. Pro obhájce tedy není podstatné, kdo dokument vytvoří, ale zda je jeho vytvoření skutečně „*projevem pravé vůle dané strany*“. Obhájce výslovně uvedl:

„Tzn., v podstatě jestli to tam vložím formou elektronickou nebo jestli tam opatřím podpisovým razítkem, které mám k dispozici, ale důležité je, jestli ten dokument reprezentuje pravou vůli strany nebo původce tady tohoto dokumentu, což v daném případě jsme doložili, že dokumentují ... Jestli se domluvil pracovník oprávněného s pracovníkem exekuční kanceláře, že do spisu se to založí touto vytvořenou formou, je to pouze technikálie.

[...] pokud se ovšem strany domluví, že ten dokument, který se do spisu zakládá jako příloha, se vytvoří, je v podstatě z hlediska dopadu zcela irelevantní, zda-li ho vytváří původce nebo dohodnutým způsobem někdo jiný“.

[87] Kárný senát takovýto výklad povinností exekutora rozhodně odmítá. V žádném případě není kárná žaloba založena na nějaké „technikálii“, jak uvádí obhájce, a vlastně i exekutorka (ta již ve vyjádření kritizuje kárného žalobce, že se stará jen o „*zkoumání vlastností elektronického dokumentu místo toho, aby kontroloval správnost a zákonnost jejího postupu v exekučních řízeních*“). Exekutor samozřejmě *nemůže* do spisu vložit exekutorem vytvořený návrh „oprávněného“, byť si je třeba i jist, že tento návrh je v souladu s „pravou vůlí“ oprávněného. Výklad obhajoby je ve fundamentálním rozporu s posláním a činností soudního exekutora. Podle § 2 odst. 2 exekučního řádu je exekutor mj. povinen vykonávat svědomitě své povolání a při jeho výkonu se zdržet všeho, co by mohlo narušit

pokračování

důstojnost exekutorského povolání nebo ohrozit důvěru v nezávislý, nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti. Svérázný výklad, který zvolila exekutorka, je stejně absurdní, jako by se v hypotetickém případě např. soudce hájil tím, že do spisu vložil určité podání účastníka, protože je to beztak v souladu s jeho „pravou vůlí“, a posléze by to dokládal čestnými prohlášeními téhož účastníka, že podání vskutku v souladu s jeho „pravou vůlí“ je.

III.C.3. Pozdní vyrozumění povinného o termínu vyklizení bytu a zničení vyklizených movitých věcí, aniž by byly splněny zákonné podmínky takový postup umožňující

[88] Konečně poslední delikt, z jehož spáchání byla exekutorka shledána vinnou, souvisí s procesními pochybeními při vedení exekuce sp. zn. 180 Ex 82/14 vyklizením bytu č. X na adrese X. Exekutorka zde nevyrozuměla povinného s patnáctidenním předstihem o termínu vyklizení, vyklizení bylo provedeno dne 1. 7. 2014, vyrozumění o termínu vyklizení bylo povinnému doručeno fikcí v přesně nezjištěnou dobu, ne však dříve než 23. 6. 2014. Kárný žalobce to v žalobě dále vysvětluje tak, že exekutorský úřad písemnost převzal zpět dne 12. 6. 2014, jelikož zásilku nebylo možné vhodit do schránky. Kárně obviněná proto byla povinna vyvěsit písemnost na úřední desce. Kárný žalobce dovozuje, že i kdyby k vyvěšení kárně obviněná přistoupila téhož dne, písemnost by se považovala za formálně doručenu až po 10 dnech, tj. dne 23. 6. 2014 (22. 6. 2014 byla neděle). Sama kárně obviněná označila jako den doručení 26. 6. 2014. Bez ohledu jaké bylo datum doručení je zřejmé, že kárně obviněná nemohla vyrozumět povinného o vyklizení včas.

[89] Navíc v téže exekuci zaměstnanci soudní exekutorky zničili vyklizené movité věci, ačkoliv nebyly splněny zákonné podmínky, které by takový postup umožňovaly. Zejména se nejednalo o věci zcela zjevně bezcenné, o zničení věcí soudní exekutorka žádným formálním způsobem nerozhodla, ani o zničení věcí povinného s předstihem nevyrozuměla. Kárný žalobce dále zdůrazňuje, že exekutorka sama postup zaměstnanců schválila.

[90] Kárně obviněná exekutorka ve svém stanovisku sice připouští, že v této věci k pochybením došlo, snaží se však od nich distancovat s tím, že se tak stalo jen na základě excesu jejího zaměstnance, pana J. G.. Pan G. byl prý poměrně nekvalitní a často dlouhodobě nemocný. To byl pravděpodobně také důvod, proč v tomto případě opomněl zohlednit novelu, kterou se původní 5 denní lhůta prodloužila na 15 denní. Stejně tak se dopustil tento zaměstnanec absolutního excesu v případě zničení vyklizených věcí. Kárně obviněná je přesvědčená, že udělala vše pro to, aby k takovým pochybením nedocházelo. Uvedla, že ostatní zaměstnanci vědí, jak mají postupovat, jsou pravidelně školeni, mají k dispozici aktualizované manuály, probíhá u nich pravidelně následná kontrola znalostí a výsledků práce atd.

[91] Kárně obviněná současně odmítá, že by postup svého zaměstnance sama schválila. Uvádí, že kárným žalobcem zmíněné vyjádření k uvedeným pochybením zpracovala a také podepsala její tehdejší zaměstnankyně Mgr. H. K.. Vyjádřila-li se tato zaměstnankyně tak, že neshledává v postupu vykonavatele pochybení, jedná se pouze o její názor. Nelze z toho dovozovat, že takové jednání schvaluje rovněž sama kárně obviněná. Schvalování

nezákonného jednání zaměstnance totiž musí dosahovat určitých kvalit, jako je například veřejné schvalování zřejmých nezákonností, které u společnosti vyvolá negativní obraz o exekutorském stavu. V průběhu jednání dne 23. 5. 2017 kárně obviněná specifikovala, že v situaci, kdy dojde na její úřad stížnost, předá ji podatelna rovnou některému z koncipientů, který následně sepíše vyjádření. Většina koncipientů s ní konzultuje, jakým způsobem se vyjádřit ke stížnostem. Předtím než koncipienti vyjádření odešlou, předloží vyjádření kárně obviněné ke schválení. O stížnostech tedy ví až ve fázi jejich vyřizování. Nicméně Mgr. K. si občas počínala zcela svévolně. Konkrétně o tomto vyjádření tak kárně obviněná prý vůbec nevěděla.

[92] Kárně obviněná zdůraznila, že s oběma těmito zaměstnanci, panem G. a Mgr. K., již rozvázala pracovní poměr, což během jednání dne 23. 5. 2017 dokládala i dohodami o rozvázání pracovního poměru. Kárný žalobce při jednání poukázal na to, že data, ke kterým byly pracovní poměry rozvázány (s paní Mgr. K. ke dni 17. 5. 2015 a panem G. ke dni 10. 6. 2016), nijak nereflktují data, kdy došlo k vytýkaným pochybením. V reakci na to kárně obviněná uvedla, že konkrétně s panem G. nebylo jednoduché z důvodu jeho častých dlouhodobých onemocnění pracovní poměr rozvázat. K ukončení sice mohla přistoupit dříve, chtěla ovšem dát panu G. ještě jednu šanci.

[93] Kárný senát v této věci ověřil, že dne 12. 6. 2014 byla skutečně na úřad kárně obviněné vrácena zpět písemnost s vyrozuměním o termínu vyklizení, z důvodu, že nebyla nalezena poštovní schránka povinného. Dále z protokolu pro provedení exekuce sepsaného dne 1. 7. 2014 zjistil, že dne 1. 7. 2014 v 8:15 hod. vykonavatel kárně obviněné, pan G. za přítomnosti oprávněného, zástupce Městského úřadu Havířov, zámečníka a osob, které technicky zajistily vyklizení bytu, přistoupil k vyklizení bytu v budově na adrese X. Povinný nebyl vyklizení bytu přítomen. Vyklizované věci, kromě osobních věcí povinného, byly téhož dne odvezeny do sběrného dvora v Třinci. Vyklizený byt byl předán zástupci oprávněného. Současně kárný senát zjistil, že proti postupu při vyklizení bytu byla vznesena stížnost, ke které podala 13. 2. 2015 kárně obviněná vyjádření. Vyjádření podala *jménem* exekutorského úřadu Mgr. H. K..

[94] Předně kárný senát zdůrazňuje, že skutek hodnotil v jeho celistvosti, při hodnocení skutku vzal v potaz obě namítaná pochybení pana G. vytyčená v bodě 6 a 7 kárné žaloby. Předložené důkazy jednoznačně prokazují, že zaměstnanec v daném případě v rozporu s § 340 odst. 2 o. s. ř. nevyrozuměl povinného 15 dnů předem o termínu vyklizení bytu a dále neoprávněně přistoupil ke zničení věcí, aniž by dodržel postup stanovený v § 341 odst. 3 a 4 o. s. ř. Z fotografií přiložených ke kárné žalobě vyplývá, že vyklizované věci nebyly zjevně bezcenné, současně vykonavatel ke zničení přistoupil ihned a bez předchozího vyrozumění povinného. V daném případě tedy došlo při vyklizení bytu k porušení právních předpisů. To ostatně uznává i sama kárně obviněná.

[95] Argumentace kárně obviněné je postavena na tom, že se jedná o ojedinělý excés zaměstnance, za který nemůže být činěna odpovědnou. Kárný senát se však přičitatelností podle § 116 odst. 15 exekučního řádu, byť je tato otázka zpravidla rozhodující, nemusel z níže uvedených důvodů zabývat. Proto nepřistoupil ani k dokazování toho, jaké mechanismy kárně obviněná na svém úřadě zavedla, aby k takovým pochybením nedocházelo. Pro uznání viny kárně obviněné totiž byla klíčová skutečnost, že Mgr. K.

pokračování

jménem kárně obviněné postup vykonavatele G. ve vyjádření ke stížnosti povinného, adresovaném kárnému žalobci, schválila. Konkrétně uvedla, že „vzhledem k tomu, že povinnému bylo vyrozumění o vyklizení řádně doručeno, měl povinný možnost tyto věci z předmětné nemovitosti včas odstranit a zabránit tak jejich likvidaci“. Závěrem podotkla, že „[s] ohledem na výše uvedené skutečnosti neshledává soudní exekutor ve svém postupu ani v postupu vykonavatele žádné pochybení a považuje stížnost za nedůvodnou“.

[96] Kárný senát nemohl akceptovat tvrzení kárně obviněné, že autorem vyjádření je čistě Mgr. K. a jedná se pouze o její osobní právní názor. Předně soud podotýká, že nepřisvědčil tvrzení kárně obviněné o tom, že o vyjádření vůbec nevěděla. Institut vyklizení je značně specifickým postupem a jeho následkem je výrazný zásah do osobní a majetkové sféry povinného. Stížnost proti tomuto způsobu provedení exekuce je proto velmi závažná. Argumentace kárně obviněné v tomto ohledu působí velice nevěrohodně. Dle vyjádření kárně obviněné během jednání 23. 5. 2017 docházely ve sledovaném období na úřad max. dvě žádosti o vyjádření ke stížnosti týdně. Podle soudu byla v takovém množství kárně obviněná schopná se se stížností seznámit.

[97] Kárně obviněná se rozhodně nemůže vyhnout odpovědnosti tak, že vyjádření nechá podepisovat jiné zaměstnance, s tím, že budou-li jí ku prospěchu, bude z nich profitovat, pokud se však tam uvedený názor ukáže jako nesprávný, bude se od nich distancovat. S tím souvisí další důvod, proč kárný senát nepřisvědčil argumentaci kárně obviněné. Rovněž v řadě dalších bodů žaloby se za exekutorku ve vztahu k žádostem komory vyjadřovala Mgr. K.. Naopak kárně obviněná sama téměř žádná vyjádření nesepisovala. Kárný senát u řady jiných skutků vytykávaných v kárné žalobě, kterých byla exekutorka zproštěna, dal vyjádření Mgr. K. exekutorce k dobru. Ostatně i exekutorka sama navázala ve své obraně na četná podání Mgr. K. a tam obsaženou argumentaci (např. vyjádření ke stížnosti pana S. ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 180 Ex 863/13, nebo vyjádření k podnětu Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2015, č. j. 180 Ex 1124/08). Kárný senát proto nevidí důvod pro změnu postoje k průkaznosti předloženého vyjádření koncipientky jenom proto, že zrovna v tomto bodě se to exekutorce nehodí.

[98] Skutečnost, že exekutorka se zaměstnanci později rozvázala pracovní poměr, ji nemůže odpovědnosti za spáchání shora uvedeného skutku zbavit.

[99] Kárný senát na základě shora popsaných skutečností dospěl k závěru, že kárně obviněná, resp. její vykonavatel, porušili povinnosti exekutora dle § 340 odst. 2 a 341 odst. 3 a 4 o. s. ř. ve spojení s § 46 odst. 1 exekučního řádu, přičemž pochybení exekutorka následně výslovně označila za správné, čímž se s ním ztotožnila. Tím spáchala kárný delikt podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

III. Sankce

[100] Výše pokuty zohledňuje podle názoru kárného senátu všechny okolnosti případu. Předně je třeba podotknout, že kárně obviněná byla uznána vinou celkem za tři skutky, z toho u dvou z nich kárný senát shledal, že se jedná o *závažné* kárné delikty. Skutek spočívající ve falšování návrhů na změnu exekutora je nadto mimořádně závažný kárný

delikt. Tato skutečnost, jakož i četnost spisů, se kterými bylo takto manipulováno, naplňují předpoklady pro uložení citelnější sankce.

[101] Jako přitěžující okolnost vzal kárný senát v úvahu, že kárně obviněná své pochybení doposud neuznala a nevyvodila z něj žádné důsledky. I v případě jednoho skutku, kde před kárným senátem nakonec pochybení uznala, svalovala alibisticky vinu na své zaměstnance (viz **III.C.3.**).

[102] Naopak polehčující okolnosti shledal kárný senát v tom, že existuje poměrně velký časový odstup mezi obdobím, ve kterém k pochybením došlo (listopad 2013 u obou závažných deliktů, červen a červenec 2014 u třetího – běžného deliktu), a okamžikem, kdy kárný žalobce podal žalobu. Kárný žalobce odkládal podání žaloby z důvodů určité procesní strategie (shromáždění co největšího množství pochybení), kterou vysvětlil i během jednání dne 23. 5. 2017. V takovém případě proto musí kárný žalobce počítat s tím, že k této skutečnosti kárný senát přihlédne při určení výše sankce. Ostatně na velký časový odstup od spáchání deliktu upozornil a jako polehčující okolnost jej označil i sám kárný žalobce, a to v závěrečném návrhu dne 23. 5. 2017.

[103] Kárný senát podotýká, že sankce musí být citelná a působit preventivně, aby se již pochybení na straně kárně obviněné neopakovala. Po zvážení všech rozhodujících kritérií spoluurčujících povahu a závažnost kárných deliktů tak dospěl kárný senát k závěru, že adekvátní sankcí v dané věci bude pokuta podle § 116 odst. 9 exekučního řádu ve výši 200 000 Kč. Výše pokuty není ve vztahu ke kárně obviněné likvidační, ostatně již jen s ohledem na velikost jejího úřadu a rozsah podnikatelské činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. května 2017

JUDr. Zdeněk Kühn
předseda kárného senátu